

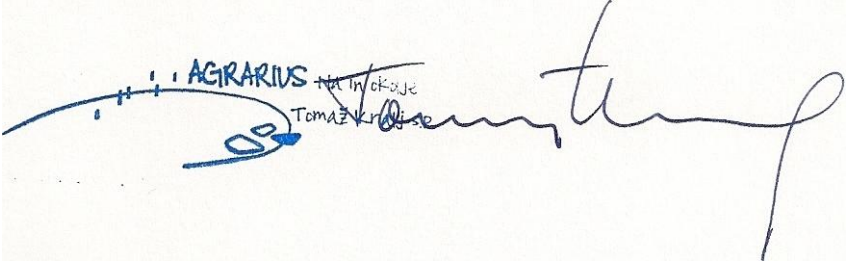

OCENA MOŽNOSTI NADOMEŠČANJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ V EUP ZB_1532 (K.O. ZBILJE) IN EUP SM_175 (K.O. SMLEDNIK)

MAJ, 2018

Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p.

Naročnik:	OBČINA MEDVODE Cesta komandanta Staneta 12 1215 Medvode
Izvajalec:	AGRARIUS, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p. Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica www.agrarius.si , info@agrarius.si
Podpis in žig:	
Predmet obravnave:	Zemljišča znotraj EUP ZB_1532 (K.O. ZBILJE) IN EUP SM_175 (K.O. SMLEDNIK)
Poročilo izdelala:	Dr. Tomaž KRALJ, univ. dipl. inž. agr. Sodni izvedenec: za vrednotenje kmetijskih zemljišč, agro in hidromelioracije, pedologijo Sodni cenilec: za kmetijstvo splošno, kmetijska zemljišča, agro in hidromelioracije
Podpis:	

KAZALO

UVOD	5
OBMOČJE UREJANJA PROSTORA ME_1749 (k.o. Sora)- območje izgube kmetijskih zemljišč (1,54 ha).....	6
OBMOČJE UREJANJA PROSTORA ZB_1532 (k.o. Zbilje) = 2,38 ha - območje nadomeščanja kmetijskih zemljišč	9
OBMOČJE UREJANJA PROSTORA EUP ME_773 (k.o. Preska) - območje izgube kmetijskih zemljišč (2,93 ha).....	11
OBMOČJE UREJANJA PROSTORA EUP SM_175 (k.o. Smednik) - 4,22 ha - območje nadomeščanja kmetijskih zemljišč	15

KAZALO SLIK

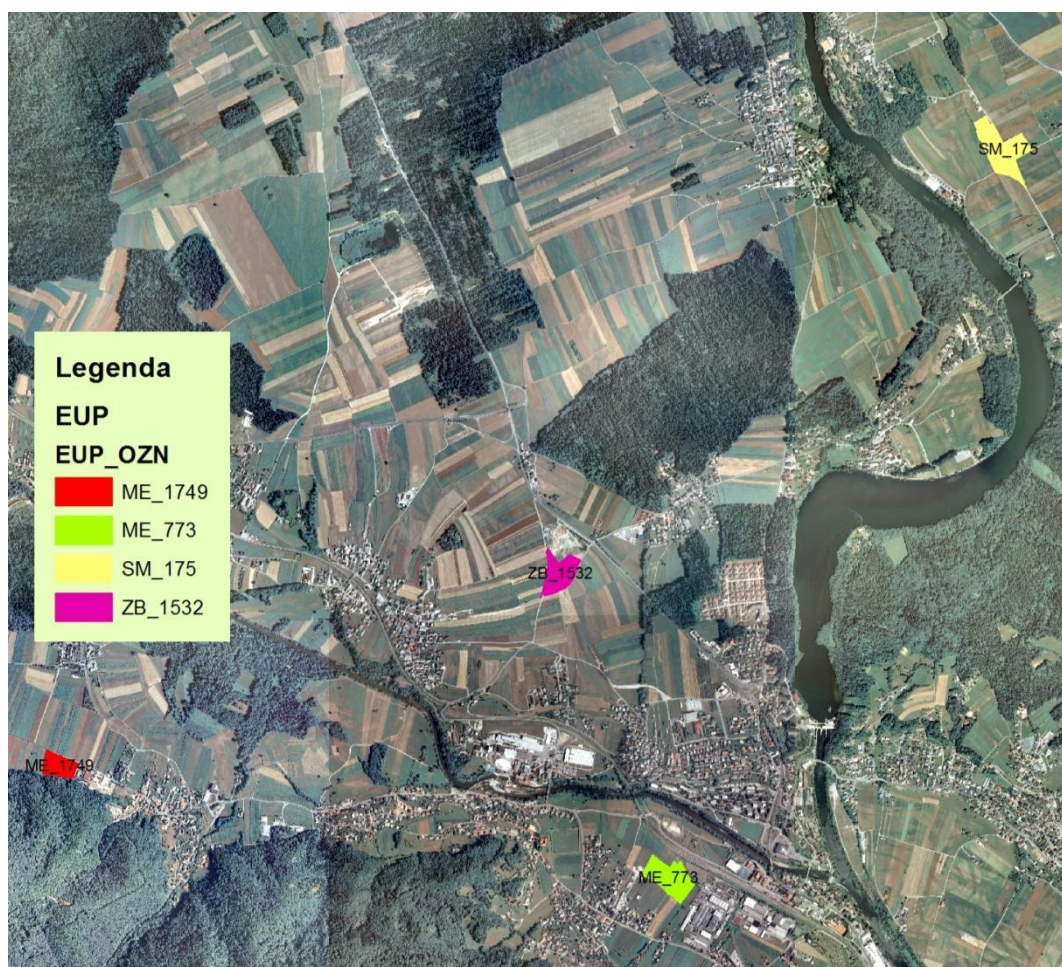
Slika 1: Prikaz območij obravnave - izgube in nadomeščanja kmetijskih zemljišč.	5
Slika 2: Prikaz območja EUP ME 1749.	7
Slika 3: Fotografija območja EUP ME 1749 (foto. T. Kralj).	8
Slika 4: Prikaz profila tal na podlagi sondiranja tal (foto. T. Kralj).	8
Slika 5: Prikaz območja gramoznice - EUP ZB 1532 v skupni površini približno 2,38 ha.	10
Slika 6: Skrajni južni del območja. Lepo se vidi navezava na obstoječi kompleks kmetijskih zemljišč.	11
Slika 7: Prikaz območja EUP ME 773.	12
Slika 8: Fotografija območja EUP ME 773 (foto. T. Kralj).	13
Slika 9: Prikaz talnega profila na podlagi sondiranja tal (foto. T. Kralj).	14
Slika 10: Prikaz območja gramoznice - EUP SM 175 v skupni površini približno 4,22 ha.	15
Slika 11: Skrajni južni del območja, ki je delno že saniran. Zaradi plitvih tal ter posledično nizkega pridelovalnega potenciala je smiselno dodatno navoziti vsaj 20 cm rodovitnega dela tal. Mestoma raste tudi japonski dresnik.	16
Slika 12: Območje osrednjega dela gramoznice.	17

UVOD

V predmetnem elaboratu je podana strokovna ocena možnosti nadomeščanja kmetijskih zemljišč in sicer bi se za enoto urejanja prostora (EUP) ME_1749 (k.o. Sora) nadomeščalo kmetijska zemljišča v EUP ZB_1532 (k.o. Zbilje) in za EUP ME_773 (k.o. Preska) v EUP SM_175 (k.o. Smlednik). Vsa predmetna zemljišča se nahajajo v Občini Medvode.

EUP ZB_1532 predstavlja že delno sanirano območje gramoznice na Jeprci, katero želi občina v bližnji prihodnosti vzpostaviti v kmetijska zemljišča, kar predvideva že veljavni prostorski akt občine in se že postopoma izvaja.

EUP SM_175 prav tako predstavlja že delno sanirano območje gramoznice na Jeprci, katero želi občina v bližnji prihodnosti vzpostaviti v kmetijska zemljišča, prav tako pa je območje vključeno v območje komasacije Smlednik.

Slika 1: Prikaz območij obravnave - izgube in nadomeščanja kmetijskih zemljišč.

Tabela 1: Območja katerim se spreminja kmetijska namenska raba v nekmetijsko in območja kjer se vzpostavljajo nadomestna kmetijska zemljišča.

Območja katerim se spreminja kmetijska namenska raba v nekmetijsko	Območja kjer se vzpostavljajo nadomestna kmetijska zemljišča
EUP ME_1749 (k.o. Sora) = 1,54 ha	EUP ZB_1532 (k.o. Zbilje) = 2,38 ha
EUP ME_773 (k.o. Preska) = 2,93 ha	EUP SM_175 (k.o. Smlednik) = 4,22 ha

Po podatkih zgornje tabele se kmetijska namenska raba spreminja v nekmetijsko na površini približno 4,47 ha. Na voljo za nadomeščanje pa imamo približno 6,6 ha.

Pred samo izvedbo vzpostavitve nadomestnih kmetijskih zemljišč je potrebno izdelati Načrt agromelioracijskih del skupaj s popisom del, ki bo podrobno opredelil posamezne faze izvedbe. Izvedbo mora koordinirati in nadzirati ustrezno usposobljen pedolog.

Obravnavana območja so bila terensko preverjena. Terenski ogled lokacij je bil izveden 19. 5. 2018.

Glavni kriteriji pri identifikaciji potencialnih površin primernih za vzpostavitev nadomestnih kmetijskih zemljišč so relief (stopnja nagiba), osnovne pedološke lastnosti, zlasti globina tal ter hidromorfnost tal (zastajanje vode v tleh) ter lega glede na preostala kmetijska zemljišča. Pri kriteriju za stopnjo nagiba so upoštevani kriteriji določeni v uradni metodologiji za določanje bonitete zemljišča (Uradni list RS, št. 47/08). Upoštevajoč stopnjo nagiba so najbolj primerna zemljišča z naklonom do 12 %, sledijo zemljišča z naklonom med 12 in 17 %.

OBMOČJE UREJANJA PROSTORA ME_1749 (k.o. Sora)- območje izgube kmetijskih zemljišč (1,54 ha)

Po dejanski rabi gre za ravninsko kmetijsko površino v rabi njive in travnika, v skupni površini približno 1,54 ha.

Slika 2: Prikaz območja EUP ME 1749.

Slika 3: Fotografija območja EUP ME 1749 (foto. T. Kralj).

Debelina humusnega dela primerne za uporabo pri vzpostavitvi nadomestnih kmetijskih zemljišč je med 30 in 60 cm. Tla razvrstimo kot evtrična rjava tla, globoka, globoko humozna. Humoznost je posledica pretekle obdelave ter verjetno tudi koluvialnosti zaradi bližine pobočja. Znaki oglejevanja niso opazni. Ocenjena tekstura na podlagi prstnega preizkusa do globine 80 cm je MI. Pod 80 cm pa kot MGI.

Slika 4: Prikaz profila tal na podlagi sondiranja tal (foto. T. Kralj).

Predmetno območje se nadomešča z EUP ZB_1532 (k.o. Zbilje).

Preglednica 1: Opis posameznih horizontov v pedološkem profilu, na podlagi sondiranja tal.

Številka	Oznaka	Globina horizonta (cm)	Opis horizonta
H1	Ap	0-30	MEJA: jasna. STRUKTURA: grudičasta, oreškasta. VLAGA: vlažen. KONSISTENCA: drobljiv. SKELET: ni prisoten. KORENINE: goste. BIOLOŠKA AKTIVNOST: redki organizmi (favna). BARVA: 10YR 4/2. OPOMBA: dobro humozen. TEKSTURA: MI.
H2	AB	30-60	MEJA: postopna. STRUKTURA: oreškasta, poliedrična. VLAGA: vlažen. SKELET: ni prisoten. BIOLOŠKA AKTIVNOST: ni zaznati. KORENINE: malo. BARVA: 10YR 4/2. OPOMBA: humozen. TEKSTURA: MI.
H3	BA	60-80	MEJA: postopna. STRUKTURA: poliedrična. VLAGA: vlažen. SKELET: ni prisoten. BIOLOŠKA AKTIVNOST: ni zaznati. KORENINE: niso prisotne. BARVA: 10YR 5/2. OPOMBA: slabo humozen. TEKSTURA: MI.
H4	B	80+	MEJA: /. STRUKTURA: poliedrična. VLAGA: vlažen. SKELET: ni prisoten. BIOLOŠKA AKTIVNOST: ni zaznati. KORENINE: niso prisotne. BARVA: 10YR 5/6. OPOMBA: mineralen. TEKSTURA: MGI.

OBMOČJE UREJANJA PROSTORA ZB_1532 (k.o. Zbilje) = 2,38 ha - območje nadomeščanja kmetijskih zemljišč

Po dejanski rabi gre za območje nekdanje gramoznice v skupni površini približno 2,38 ha. Gramoznica je delno že zasuta. Ni v kmetijski rabi. Nahaja se znotraj in ob kompleksu kmetijskih zemljišč na ravnem reliefu.

Površina je v celoti primerna za vzpostavitev nadomestnih kmetijskih zemljišč. Je pa potrebno površino predhodno sanirati v smislu odstranitve odloženih odpadkov. Posebno pozornost je potrebno nameniti odstraniti rastlinskih tujerodnih vrst, zlasti japonskega dresnika.

Slika 5: Prikaz območja gramoznice - EUP ZB 1532 v skupni površini približno 2,38 ha.

Podrobno je potrebno faze izvedbe določiti v projektu za izvedbo. V grobem so faze potrebnih del naslednje:

- odstranitev odloženih odpadkov - površinsko, v primeru odloženih nevarnih odpadkov odstranitev le teh tudi iz globljih plasti,
- posek drevesa in grmičevja skupaj z odvozom lesnatih nadzemnih in podzemnih ostankov (vej in drevesnih panjev),
- odstranitev in ustrezno odlaganje materiala na katerem raste japonski dresnik,
- poravnava materiala v gramoznici ter odvoz materiala v primeru bilančnih viškov,

- opsijsko izgradnja drenažnega sloja, ki se ga ob straneh poveže z linijsko drenažo,
- polaganje filca (v primeru izgradnje drenaže),
- navoz vsaj 60 cm rodovitnega dela tal, ki se ga zagotavlja na območju EUP ME 1749.

Končna višina po izvedbi agromelioracije se mora enačiti s koto okoliških kmetijskih zemljišč.

Slika 6: Skrajni južni del območja. Lepo se vidi navezava na obstoječi kompleks kmetijskih zemljišč.

OBMOČJE UREJANJA PROSTORA EUP ME_773 (k.o. Preska) - območje izgube kmetijskih zemljišč (2,93 ha)

Po dejanski rabi gre za ravninsko kmetijsko površino pretežno v njivski rabi, v skupni površini približno 2,93 ha.

Slika 7: Prikaz območja EUP ME 773.

Slika 8: Fotografija območja EUP ME 773 (foto. T. Kralj).

Debelina humusnega dela primerne za uporabo pri vzpostavitvi nadomestnih kmetijskih zemljišč je na predmetni površini med 30 in 50 cm. Tla razvrstimo kot evtrična rjava tla, globoka, oglejena. Znaki oglejevanja se pojavijo takoj za obdelovalnim Ap horizontom. Tla so globoko humozna, vse do globine približno 60 cm. Humoznost je posledica obdelave ter verjetno tudi posledica nanašanja materiala zaradi reke Sore. V tleh so prisotne lastnosti obrečnih in hipoglejnih tal. Ocenjena tekstura na podlagi prstnega preizkusa do globine 30 cm je MI. Pod 30 cm pa kot MGI.

Slika 9: Prikaz talnega profila na podlagi sondiranja tal (foto. T. Kralj).

Predmetno območje se nadomešča z EUP SM_175 (k.o. Smednik) - 4,22 ha.

Preglednica 2: Opis posameznih horizontov v pedološkem profilu, na podlagi sondiranja tal.

Številka	Oznaka	Globina horizonta (cm)	Opis horizonta
H1	Ap	0-30	MEJA: jasna. STRUKTURA: grudičasta, oreškasta. VLAGA: vlažen. KONSISTENCA: drobljiv. SKELET: ni prisoten. KORENINE: goste. BIOLOŠKA AKTIVNOST: redki organizmi (favna). BARVA: 10YR 3/2. OPOMBA: dobro humozen. TEKSTURA: MI.
H2	Ag	30-70	MEJA: postopna. STRUKTURA: oreškasta, poliedrična. VLAGA: vlažen. SKELET: ni prisoten. BIOLOŠKA AKTIVNOST: ni zaznati. KORENINE: malo. BARVA: 10YR 3/2. OPOMBA: humozen. TEKSTURA: MGI.
H3	Go	70-100	MEJA: postopna. STRUKTURA: poliedrična. VLAGA: vlažen. SKELET: ni prisoten. BIOLOŠKA AKTIVNOST: ni zaznati. KORENINE: niso prisotne. BARVA: 10YR 4/4. OPOMBA: slabo humozen. TEKSTURA: MGI.

OBMOČJE UREJANJA PROSTORA EUP SM_175 (k.o. Smlednik) - 4,22 ha - območje nadomeščanja kmetijskih zemljišč

Po dejanski rabi gre za območje nekdanje gramoznice v skupni površini približno 4,22 ha. Gramoznica je delno že zasuta. Skrajni južni del predmetnega območja je delno že saniran in na njem poteka kmetijska pridelava (njiva koruze). Vendar je potrebno in smiselno tudi v tem delu dodati rodovitno zemljo in s tem izboljšati pridelovalni potencial zemljišča. Celotno območje se nahaja znotraj kompleksa kmetijskih zemljišč in na ravnem reliefu.

Površina je v celoti primerna za vzpostavitev nadomestnih kmetijskih zemljišč. Je pa potrebno površino predhodno sanirati v smislu odstranitve odloženih odpadkov. Posebno pozornost je potrebno nameniti odstraniti rastlinskih tujerodnih vrst, zlasti japonskega dresnika, ki se pojavlja na znatni površini.

Slika 10: Prikaz območja gramoznice - EUP SM 175 v skupni površini približno 4,22 ha.

Podrobno je potrebno faze izvedbe določiti v projektu za izvedbo. V grobem so faze potrebnih del naslednje:

- odstranitev odloženih odpadkov - površinsko, v primeru odloženih nevarnih odpadkov odstranitev le teh tudi iz globljih plasti,
- posek drevesa in grmičevja skupaj z odvozom lesnatih nadzemnih in podzemnih ostankov (vej in drevesnih panjev),
- odstranitev in ustrezno odlaganje materiala na katerem raste japonski dresnik,
- poravnava materiala v gramoznici ter odvoz materiala v primeru bilančnih viškov,
- opcijsko izgradnja drenažnega sloja, ki se ga ob straneh poveže z linijsko drenažo,
- polaganje filca (v primeru izgradnje drenaže),
- navoz vsaj 60 cm rodovitnega dela tal, ki se ga zagotavlja na območju EUP ME 773, na skrajnem južnem delu pa navoz vsaj 20 cm rodovitnega dela tal.

Končna višina po izvedbi agromelioracije se mora enačiti s koto okoliških kmetijskih zemljišč.

Slika 11: Skrajni južni del območja, ki je delno že saniran. Zaradi plitvih tal ter posledično nizkega pridelovalnega potenciala je smiselno dodatno navoziti vsaj 20 cm rodovitnega dela tal. Mestoma raste tudi japonski dresnik.

Slika 12: Območje osrednjega dela gramoznice.

ZAKLJUČEK

V predmetnem elaboratu je podana strokovna ocena možnosti nadomeščanja kmetijskih zemljišč in sicer bi se za EUP ME_1749 (k.o. Sora) nadomeščalo kmetijska zemljišča v EUP ZB_1532 (k.o. Zbilje) in za EUP ME_773 (k.o. Preska) v EUP SM_175 (k.o. Smlednik).

EUP ZB_1532 predstavlja že delno sanirano območje gramoznice na Jeprci, katero želi občina v bližnji prihodnosti vzpostaviti v kmetijska zemljišča, kar predvideva že veljavni prostorski akti občine in se že postopoma izvaja.

EUP SM_175 prav tako predstavlja že delno sanirano območje gramoznice na Jeprci, katero želi občina v bližnji prihodnosti vzpostaviti v kmetijska zemljišča, prav tako pa je območje vključeno v območje komasacije Smlednik.

Tabela 2: Območja katerim se spreminja kmetijska namenska raba v nekmetijsko in območja kjer se vzpostavljajo nadomestna kmetijska zemljišča.

Območja katerim se spreminja kmetijska namenska raba v nekmetijsko	Območja kjer se vzpostavljajo nadomestna kmetijska zemljišča
EUP ME_1749 (k.o. Sora) = 1,54 ha	EUP ZB_1532 (k.o. Zbilje) = 2,38 ha
EUP ME_773 (k.o. Preska) = 2,93 ha	EUP SM_175 (k.o. Smlednik) = 4,22 ha

Po podatkih zgornje tabele se kmetijska namenska raba spreminja v nekmetijsko na površini približno 4,47 ha. Na voljo za nadomeščanje pa imamo približno 6,6 ha. Zemljišča namenjena nadomeščanju kmetijskih zemljišč se nahajajo na ravnem reliefu ter v in ob obstoječih kompleksih kmetijskih zemljišč in so v celoti primerna za vzpostavitev nadomestnih kmetijskih zemljišč.

Pred samo izvedbo vzpostavitve nadomestnih kmetijskih zemljišč je potrebno izdelati Načrt agromelioracijskih del skupaj s popisom del, ki bo podrobno opredelil posamezne faze izvedbe. Izdelati je potrebno tudi geodetske posnetke terena ter podrobno zakoličiti območja nadomeščanja kmetijskih zemljišč. Izvedbo del mora koordinirati in nadzirati ustrezno usposobljen pedolog saj lahko tekom del prihaja do dodatne degradacije površin na katerih se vzpostavljajo nadomestna kmetijska zemljišča. Slednje lahko vodi v zastajanje vode v tleh ter fizikalne pogoje, ki so neugodni za rast rastlin in kmetijsko pridelavo.